

K. Mối quan hệ tương ứng ngũ hành với tâm sinh lý người Việt mở rộng trong quan hệ xã hội

Mối quan hệ tương ứng ngũ hành với tâm sinh lý mở rộng trong quan hệ xã hội, chúng ta cũng thấy sự phù hợp có tính quy luật, tính đồng dạng.

Đối với những vấn đề trừu tượng như độ cao chức vụ, cũng như thời gian hoàn thành một công việc, đều có thể dẫn chứng ý nghĩa trên như sau:

Ví dụ 1: Một người có khả năng trung bình, nhưng giao chức vụ cao hơn một ít, anh ta cố gắng, hăng hái. Nếu giao chức vụ cao hơn nữa, anh ta rất vui, có khi lạc quan tếu. Nếu xếp chức vụ ngang với khả năng, anh ta sẽ bình thản. Ngược lại, nếu xếp chức vụ thấp hơn khả năng một ít, anh ta buồn nản, và nếu chức vụ quá thấp, anh ta hoảng sợ, nghi ngờ và có thể xảy ra nhiều kỹ xảo đáng sợ (Bảng 4-9, 4-10).

Bảng 4-9. Quan hệ độ cao địa vị và tình cảm tương ứng

Khả năng	Xếp địa vị	Tình cảm	Ngũ hành
Trung bình	Cao	Thần minh, tếu	Hoả
	Hơi cao	Mưu lự, tự tin,	Mộc
	Trung bình	dũng cảm	Thổ
	Hơi thấp	Bình thản	Kim
	Thấp	Lo lắng	Thủy
	Rất thấp	Trị tiết, buồn, xoi mói, khát khe Kĩ xảo, kinh hãi, bực bội, nghi ngờ	

Ví dụ 2: Một người nào đó nhờ người thợ mộc làm một đồ dùng, yêu cầu đúng thời hạn giao hàng. Nếu bên B giao hàng sớm hơn một ít, bên A sẽ tin tưởng, hoan nghênh sự hăng hái, mưu trí của bên B. Nếu bên B giao hàng sớm hơn nhiều, mà chất lượng vẫn đảm bảo, bên A sẽ rất vui, và tất nhiên bên B phải

thật giỏi mới làm được như thế. Ngược lại, tuy chất lượng vẫn bảo đảm, nhưng thời gian giao chậm hơn hợp đồng, bên A sẽ buồn, và nếu thời gian quá chậm, bên A sẽ sợ hãi, bực bội, nghi ngờ là điều tất nhiên. Nếu quá nhanh cũng gây cho bên A nghi ngờ về chất lượng và kỹ thuật.

Bảng 4-10. Quan hệ độ dài thời gian và tình cảm

Thời gian kế hoạch	Thời gian hoàn thành	Tình cảm	Ngũ hành
Trung bình	Rất sớm	Thần minh, tếu	Hoả
	Hơi sớm	Mưu lự, tự tin, dũng cảm	Mộc
	Trung bình	Bình thản	Thổ
	Hơi chậm	Lo lắng	
	Chậm	Trị tiết, buồn, xoi mói, khắt khe	Kim
	Rất chậm và rất quá sớm	Kĩ xảo, kinh hãi, bực bội, nghi ngờ	Thủy